

A dancer is captured in a dynamic, inverted pose, performing a handstand or a similar acrobatic move. The dancer is wearing a light-colored, possibly gold or beige, outfit. The background is a large, flowing, golden fabric that creates a sense of movement and depth. The lighting is warm and dramatic, highlighting the textures of the fabric and the dancer's form. The overall mood is artistic and energetic.

holland
dance
festival

Beleidsnota
2025-2028

Holland Dance Festival Kunstenplan2025-2028

*Holland Dance Festival geeft gezicht
aan de artistieke en maatschappelijke impact van dans*

Aankomend Festival en beleidsperiode 2025-2028

Een belangrijke impuls voor het Nederlandse culturele leven en makersklimaat

Het Holland Dance Festival (HDF) vindt in 2024 voor de negentiende keer plaats. Het festival werd in 1987 opgericht ter gelegenheid van de opening van het toen net opgeleverde Lucent Danstheater aan het Spui in Den Haag. Al gauw ontplooide HDF zich tot een zelfstandige organisatie die gedurende haar bestaan is uitgegroeid tot een van de meest gezaghebbende en spraakmakende internationale dansfestivals van Nederland, Europa en de wereld. Nationale en internationale danscritici roemen het HDF als een van de belangrijkste dansfestivals van Europa. Het festival geniet grote populariteit bij het publiek, uitgedrukt in stabiel hoge bezettingsgraden van de aangeboden voorstellingen en verdere activiteiten. Het HDF is een echt kwaliteitsmerk geworden waardoor publiek eenvoudiger naar nog onbekende voorstellingen gaat.

Elke twee jaar creëert het HDF een belangrijke impuls voor de dans en het culturele leven in ons land. Het festivalaanbod is complementair, veelzijdig en toegankelijk en kent een uitgesproken focus op het fysieke, virtuele spectrum van de dans. Hierin staan niet alleen grote gezelschappen centraal, maar juist ook beginnende artiesten en professionele talentontwikkeling. Daarmee onderscheidt HDF zich duidelijk van de andere dansfestivals in Nederland en biedt jonge professionele makers de kans om zich zichtbaar te maken, inspiratie op te doen en hun netwerk te vergroten. Het festival is dé plek waar jonge makers hun eerste kansen krijgen met ruimte om zich verder te ontwikkelen zodat ze kunnen doorgroeien binnen de danswereld, waar meer ervaren makers werk kunnen maken en waar beide groepen van over de hele wereld samenkomen, elkaar ontmoeten en zich verder ontwikkelen, om daarna weer verder te trekken.

De voorstellingen en andere activiteiten tijdens het Festival vinden plaats in diverse theaters van Den Haag en op speciale locaties in de stad, zoals het Kunstenplein van Amare. Om de zichtbaarheid en het publieksbereik van het festival nog verder te vergroten, werken wij de laatste jaren ook samen met andere theaters in het land, zoals Internationaal Theater Amsterdam, Theater de Veste Delft, het Nieuwe Luxor Theater in Rotterdam en Theaters Tilburg. Ook gaat sinds 2014 een aantal voorstellingen uit het festival onder de naam *Holland Dance Festival on Tour* op tournee naar andere steden in Nederland en soms ook daarbuiten. Behalve het vergroten van de zichtbaarheid en het publieksbereik van HDF maken deze tournees het mogelijk voor jonge choreografen en dansers om 'vlieguren te maken' en daarmee hun talent verder te ontwikkelen.

Programmering Holland Dance Festival – het artistieke gezicht van de dans

Het HDF is de enige internationale dansbiënnale van Nederland. We programmeren een enorme diversiteit aan producties en artiesten, variërend van de internationale top tot nieuwe ontdekkingen, en van kleinschalige, intieme voorstellingen tot grootschalige spektakels, gericht op een breed publiek. Uitgangspunt van alle voorstellingen en activiteiten die HDF presenteert, produceert en organiseert is een voortdurend streven naar de hoogste artistieke kwaliteit. Op het gebied van de internationale dans gaan wij enkel samenwerkingen aan met artiesten en gezelschappen die ertoe doen in de wereld. Variërend van groepen en individuele danskunstenaars die zich ruimschoots bewezen hebben op het wereldtoneel, tot interessante jonge groepen en makers die prikkelende en vernieuwende voorstellingen presenteren van hoogstaande kwaliteit, uitgaand van uiteenlopende hedendaagse dansstijlen, soms in verrassende combinaties met (cultuurgebonden) traditionele dansvormen.

Wij stellen onszelf daarbij als taak om nieuwe, internationale trends en ontwikkelingen voor het voetlicht te brengen, om het Nederlandse publiek de gelegenheid te geven hiermee kennis te maken. Het is dé plek om nieuwe makers te introduceren en vervolgmogelijkheden te bieden aan professioneel podiumkunstantalenten. Onderdeel van onze beleidsvisie is dat we altijd zo relevant en zo actueel mogelijk programmeren. Het HDF is een plek van vernieuwing, verdieping, en verbinding. Door het tonen van internationaal danserfgoed, programmeren van jonge professionele makers en door het bieden van kansen via zijn internationale netwerk.

Diversiteit in stijlen en makers

Ruimte creëren voor nieuwe initiatieven, samenwerkingen tot stand brengen, dwarsverbanden leggen en stilstaan bij memorabele gebeurtenissen zijn verder vaste onderdelen van de programmering. Dat doen we in onze festivalbiënnale enerzijds door een programma te presenteren dat een enorme diversiteit aan smaken en stijlen vertegenwoordigt, en anderzijds door performers van alle achtergronden, leeftijden en fysieke mogelijkheden een podium te bieden.

Gedefinieerd door culturele achtergrond, gender, inclusie en leeftijd wordt onze programmering ingekleurd. Het HDF heeft inclusiedans hoog in het vaandel staan en is onderdeel van het grote Europese project Europe Beyond Access, welke voor een tweede keer voor vier jaar is gefinancierd. Inclusiedans is een bredere term waarmee we dans bedoelen waarin mensen mét en zónder beperking en van alle leeftijden bij elkaar komen. Wij bieden voor het festival 2024 een podium aan voor inclusief werk, onder andere van Compagnie 21, Marc Brew & Sidi Larbi Cherkaoui en Hervé Koubi.

Netwerken en kennisdelen

Daarnaast ziet HDF zich ook meer en meer als een netwerkorganisatie, die niet alleen signaleert wat er in de internationale danswereld speelt, maar daar als initiator, samenwerkingspartner en conservator zelf ook een actieve rol in speelt. Dat betekent voor het festival van 2024 bijvoorbeeld dat we werk van jonge Israëlische en Palestijnse makers van het mede door ons geïnitieerde *Pitching Project* tonen, dat we ruimte maken voor onconventioneel georganiseerde gezelschappen, nieuwe dansvormen belichten, maar ook dat we twee belangrijke jubilea vieren van Ailey II en de Junior Company van het Nationale Ballet.

De grote motor van de ontwikkeling van de danskunst is de kennis, overdracht en synergie van het verleden, heden en de weg naar de toekomst. Daarom is het steeds weer belangrijk om de *legacy companies* in het festival zichtbaar te maken, zodat nieuwe generaties meegenomen worden in de ontwikkelingen en dynamiek van de dans. Om dans beter te begrijpen moet je haar geschiedenis kennen, kennis waarmee de toekomst vorm kan worden gegeven. Zo presenteerden wij afgelopen seizoen de legendarische *Rite of Spring* van choreografe Pina Bausch. Op het met aarde bedekte podium raasde een wilde en poëtische strijd tussen de mannelijke en vrouwelijke Afrikaanse dansers van École des Sables. Een aangrijpende choreografie op de opzweepende muziek van de Russische componist Igor Stravinsky. Het is daardoor een beladen muziekstuk, een gecompliceerde uitdaging voor wie zich eraan waagt. De Franse hiphopdanser en -choreograaf Grichka Caruge durfde het aan in zijn jongerenproductie *A Human Race – The Rite of Krump*. Zijn voorstelling is tijdens het festival in 2024 te zien. Hij interpreteert de lentewijding opnieuw met het stellen van de vraag: wie 'offeren' we op in de maatschappij, wie verdrijven we? Wat doet het met ons om bij een groep te horen of alleen te staan?

Internationale dans in al zijn veelzijdigheid

Als Holland Dance Festival programmeren wij bewust breed en eclectisch om de internationale dans in al zijn veelzijdigheid te tonen en voor een zo divers mogelijk publiek toegankelijk te maken. We scouten wereldwijd, op zoek naar de mooiste, meest spraakmakende en meest rakende voorstellingen, voorstellingen die het Nederlandse publiek verrassen, betoveren, tot reflectie aanzetten, ontroeren en/of ademloos achterlaten. Wel leggen wij daarbij de nadruk op de fysieke, virtueuze kant van de dans. Wij zijn namelijk van mening dat de dans als zuiver fysieke taal sterk genoeg is om op eigen benen te staan. Vanuit die eigen kracht en authenticiteit kan de danskunst, zoals zij altijd gedaan heeft, uiteraard verbindingen met andere kunst disciplines aangaan, maar wij willen er nadrukkelijk voor waken dat de dans tussen al het theatrale geweld uit het zicht raakt of in één grote multidisciplinaire 'maalstroom' ten onder gaat.

De door ons beoogde hoge kwaliteit van onze voorstellingen hebben wij in de afgelopen Kunstenplanperiode naar onze mening bereikt, zo niet overtroffen. Een dergelijke mening blijft natuurlijk altijd subjectief, dus hebben wij deze gestaafd aan reacties en meningen van pers/media, publiek, dansexperts, de internationale danswereld en stakeholders. Daarnaast is er een aantal terugkerende kernwaarden die bij elke editie van het Holland Dance Festival vooropstaan: ontmoeting, verbinding en talentontwikkeling. In de lopende festivaleditie (januari/februari 2024) staan er 60 voorstellingen van 20 producties met deelnemende danskunstenaars uit 14 landen op het programma. Het programma bestaat grotendeels uit primeurs voor het Nederlandse publiek.

Talentontwikkeling en ontmoetingsplek

Naast het presenteren van het beste wat de internationale dans te bieden heeft, zijn het bijdragen aan talentontwikkeling en het creëren van een ontmoetingsplek tussen professionals, jonge makers, dansers en publiek belangrijke focuspunten van elke festivaleditie. HDF is vanuit zijn missie onlosmakelijk verbonden met de ontwikkeling van jong professioneel talent, zowel op het uitvoerende als op het scheppende vlak. Basisvoorwaarde is dat we de potentie zien voor een substantieel kunstenaarschap. Het gaat daarbij om een mix van talent, authenticiteit, focus en commitment. Dat uit zich in de zeggingskracht, impact, publieksgerichtheid en het communicatief vermogen van het werk. Hierop aansluitend is het van belang dat makers een klik hebben met het festival en zowel zijn bestaande als nieuw publiek.

We zijn op zoek naar dansers en choreografen die graag een band opbouwen met het festival, de organisatie en de (beoogde) publieksgroepen. Ook geeft het festival kansen aan mid-careers. Makers die op eigen benen staan, maar het (internationale) netwerk nog missen om hun carrière verder uit te bouwen. Het HDF heeft een uniek landelijk en internationaal netwerk. Kennis en inzichten delen en samenwerkingen opzetten is van levensbelang voor het voortbestaan van een duurzaam danslandschap dat breed en divers is en zich continu ontwikkelt.

Voor de nieuwste editie van ons festival brengen wij, net als tijdens de vorige edities, belangrijke internationale verbindingen tot stand tussen jonge choreografen, jonge dansers en soms ook jonge ontwerpers en componisten. Wij bieden een podium aan jong talent dat internationaal succesvol opereert en initieert met deze talenten bijzondere, voor hun verdere ontwikkeling belangrijke en voor henzelf vaak ook verrassende projecten.

Diversiteit en inclusie

De diversiteit van de samenleving moet op het toneel te zien zijn, en iedereen die dat wil moet de kans krijgen om zich te ontwikkelen tot kunstenaar. Inclusiedans is een bredere term waarmee we dans bedoelen waarin mensen mét en zónder beperking bij elkaar komen. Wij bieden voor het komende festival een podium aan voor inclusief werk, onder andere bestaand werk van twee edities van de twee premières van Compagnie Tiuri, het DanceAble symposium en werk van inclusieve dansers als Marc Brew en Diana Niepce. In het nieuwe Kunstenplan bieden wij Hubclub i.s.m. Introdans, een nieuwe co-productie met Skånes Dansteater en Compagnie Tiuri.

Irene van Zeeland en Kimberley Harvey geven vorm aan twee nieuwe edities van het DanceAble Symposium. Met actuele thema's en sprekers vanuit heel Europa geven wij invulling aan professionele talentontwikkeling en zichtbaarheid van dansers en makers met een (fysieke of mentale) beperking. Tijdens het DanceAble Symposium in 2024 zal ook het resultaat te zien zijn van een bijzondere Artist in Residence periode van Leisa Prowd.

Inspiratie en verbinding

HDF fungeert als verbinder voor Nederlandse choreografen in het internationale werkveld. Daarnaast is het festival verbonden als Fast Forward partner van Fonds Podiumkunsten en biedt talentvolle makers de gelegenheid hun vleugels internationaal uit te slaan, door samen te werken met toonaangevende dansgezelschappen in het buitenland. Op deze manier werken de makers aan hun persoonlijke artistieke ontwikkeling, internationale positionering en netwerkverbreding. Het HDF scout en begeleidt deze choreografen. Voorbeelden van het verbinden van choreografen van Nederlandse bodem met internationale gezelschappen zijn de New Zealand Dance Company, Iceland Dance Company, Context Festival, het Steps Festival in Zwitserland, Danish Dance Theater, Birmingham Royal Ballet, Alvin Ailey American Dance Theater, Hofesh Shechter, Candoco Dance Company en English National Ballet.

HDF creëert verder een inspiratieplatform en een ontmoetingsplek voor professionals, jonge dansers en publiek door middel van een uitgebreid programma van laagdrempelige drop-in workshops, masterclasses, nagesprekken, debatten en symposia. Daarbij speelt het festival in op *trending topics* in de (dans)wereld zoals diversiteit, inclusie en cultureel erfgoed.

Publieksbereik

Voor al onze voorstellingen en activiteiten geldt dat wij ons voortdurend inspinnen om een steeds groter publieksbereik te realiseren, door mensen die ons reeds kennen aan ons te binden, ander publiek voor (het kijken naar en/of zelf ervaren van) dans te interesseren en mensen die tot nu toe nooit een theater of dansstudio bezochten over de streep te trekken. Ons cultureel zeer diverse programma-aanbod biedt uitstekende aanknopingspunten om een cultureel divers publiek te interesseren. Voorts hebben wij de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet om de toegankelijkheid en inclusiviteit van onze voorstellingen en activiteiten te vergroten, zowel qua aanbod als qua informatievoorziening en service.

Primaire en secundaire doelgroepen

Om onze doelgroepen beter te bereiken hebben wij verschillende persona's (ijkpersonen) gecreëerd die de target-audience vormen. De huidige primaire doelgroepen voor onze voorstellingen zijn: mensen van 35 jaar en ouder, wonende in de Randstad, hoger opgeleid, inkomstenklasse A en B1; vrouwen tussen de 20 en 49 jaar, vooral binnen het winkelend publiek; en 55-plussers. Als secundaire doelgroepen zien wij vooral expats, citytrip-bezoekers, jongeren en mindervalide personen. Onze participatie- en educatieprojecten (voor dansamateurs, scholieren in het regulier en speciaal onderwijs, ouderen en mensen met een beperking) sluiten hierop aan, maar richten zich ook op andere, specifieke doelgroepen. Omdat Holland Dance Festival verschillende programmalijnen heeft elk met haar eigen doelgroepen en bereik verschilt de werving van deelnemers en promotie van aanbod per programmalijn

Hervé Koubi – Sol Invictus

Doelstellingen publieksbeleid en -bereik

- **Het bereiken van steeds meer publiek** door bestaand publiek te binden en nieuwe mensen te trekken, zowel voor voorstellingen als voor onze participatie- en educatieactiviteiten.
- **Toename van toegankelijkheid/inclusiviteit van voorstellingen en activiteiten** door het aanpassen van aanbod, informatievoorziening, service en de Agenda Inclusieve Podiumkunsten.
- **Toename van de diversiteit van ons publiek** door ons cultureel zeer diverse programma-aanbod maar zoals voor alle culturele instellingen geldt, blijft dit ook voor ons een uitdaging en een prioriteit. Met The Hague & Partners doen wij jaarlijks een doelgroepenonderzoek om te zien waar nieuwe kansen liggen. De bezettingsgraad toont aan dat wij op de goede weg zijn

Outreach Holland Dance Festival in de Maatschappij – maatschappelijke gezicht van dans

Voor scholieren in het speciaal en regulier onderwijs, vitale senioren en ouderen en mensen met of zonder lichamelijke of verstandelijke beperking ontwikkelen wij lessen en outreachprogramma's op maat gesneden voor elke afzonderlijke doelgroep. Dans is namelijk voor iedereen. Deze programmalijnen draaien om de talentontwikkeling van dansers met en zonder beperking én hun emancipatie, bewustwording en kennisbevordering. Ons outreachprogramma is gericht is op ontwikkeling en kruisbestuiving; van participatie tot excellentie. Programmaonderdelen zijn dan ook onlosmakelijk met elkaar verbonden en vormen de keten die nodig is om op termijn de gestelde doelen te bereiken. Het elkaar inspireren. Bij onze cursussen en workshops verwelkomen we mensen met én zonder (fysieke) beperking en is iedereen welkom. De eigen mogelijkheden van de danser vormen altijd het uitgangspunt.

Bruggenbouwer en verbinder

Binnen de Nederlandse dans neemt HDF de rol in van bruggenbouwer en verbinder. Met gebruik van ons omvangrijke netwerk zijn wij altijd bezig om nieuwe kansen te creëren en nieuwe ontwikkelingen te stimuleren. Dat betekent dat wij ook altijd openstaan voor nieuwe samenwerkingen, met theaters en partners door heel Nederland. Om ons bereik verder uit te breiden en voorstellingen breder te verspreiden, intensiveren we onze samenwerking met Introdans (Arnhem), die voortkomt uit het innovatieve idee van Adriaan Luteijn, de HubClub. We streven naar een groter nationaal bereik en werken internationaal samen. Voor 2026 werken Introdans en het HDF samen met Northern Ballet uit Leeds, Verenigd Koninkrijk, als onze internationale partner. Dit biedt onze artiesten de kans om voorstellingen in het Verenigd Koninkrijk te presenteren. Samen zullen we blijven bouwen aan een inclusieve en grensoverstijgende artistieke gemeenschap.

In lijn met onze voortdurende toewijding aan inclusie, zijn we verheugd om aan te kondigen dat het HDF in 2026 en 2028 wederom het DanceAble Symposium zal organiseren. Dit cruciale evenement zal worden samengesteld door de bekwame handen van Kimberley Harvey en Irene van Zeeland, die zich reeds hebben bewezen als visionairen op het gebied van inclusiedans. Hoewel er zeker vooruitgang is geboekt op het gebied van inclusiedans, realiseren we ons dat er nog veel werk te doen is. Daarom zijn we overtuigd van de blijvende relevantie van dit belangrijke Symposium in de programmering van het HDF in de komende beleidsperiode. Het biedt een cruciaal platform om kennis te delen, te reflecteren op de stand van zaken en nieuwe wegen te verkennen om inclusiedans verder te bevorderen. We kijken ernaar uit om samen te werken met inspirerende sprekers en deelnemers om de grenzen van inclusieve dans te blijven verleggen en een meer diverse en toegankelijke wereld van kunst en cultuur te creëren.

Internationale inclusiedans

Het HDF blijft zijn internationale uitstraling versterken door in elk festivalseizoen zowel nationale als internationale producties op te nemen. In 2026 verheugen we ons op een samenwerking met op maat gesneden Skånes Dansteater uit Zweden voor een buitengewone internationale productie die een rijke culturele uitwisseling en artistieke diversiteit zal bewerkstelligen. Voor 2028 zijn we momenteel in gesprek met verschillende partners van Europe Beyond Access II om een opwindende internationale productie te realiseren, die de grenzen van inclusieve dans en performance verder zal verkennen.

We zijn verheugd om aan te kondigen dat Creative Europe zijn voortdurende steun heeft toegezegd in de vorm van een meerjarige subsidie, die ons in staat zal stellen om de inclusieve dans- en performanceagenda van Europa verder vorm te geven. Deze ondersteuning zal fungeren als een krachtige katalysator om inclusieve dans naar nieuwe hoogten te tillen, nieuwe perspectieven te creëren en culturele barrières te doorbreken. We zijn dankbaar voor deze erkenning en kijken ernaar uit om samen met onze partners en de internationale gemeenschap van kunstenaars bij te dragen aan een inclusieve en inspirerende toekomst voor de danswereld.

Onderwijs en kennisdeling

Binnen Den Haag en de omliggende omgeving blijven we ons inzetten voor inclusiedans door middel van diverse initiatieven. Naast de reguliere DanceAble lessen blijven we betrokken bij scholen, waar we projecten opzetten om dans toegankelijk te maken voor iedereen. We geloven sterk in de kracht van onderwijs en willen jonge geesten inspireren om de wereld van dans te omarmen, ongeacht hun achtergrond of capaciteiten.

Daarnaast blijven we investeren in de professionalisering van docenten door middel van Teacher Training Courses, in nauwe samenwerking met de gerenommeerde Stopgap Dance Company. Dit zal ervoor zorgen dat er steeds meer gekwalificeerde instructeurs beschikbaar zijn om inclusieve dansprogramma's te leiden en de artistieke groei van deelnemers te bevorderen.

Bovendien organiseren we netwerkbijeenkomsten om de dialoog en samenwerking te bevorderen, met als doel dansgemeenschappen en organisaties te verenigen in onze gezamenlijke missie om dans toegankelijk te maken voor iedereen. Samen streven we ernaar om inclusiedans te versterken en te verspreiden, waardoor een inclusievere en rijkere danscultuur ontstaat in Den Haag en daarbuiten.

Artistieke leiding Holland Dance Festival

In het kader van de scouting voor en programmering van het festival onderhoudt onze artistiek en algemeen directeur Samuel Wuersten een groot, zich steeds vernieuwend netwerk van choreografen, dansers, artistiek leiders, ontwerpers, componisten, festivalorganisatoren, producenten en programmeurs, die samen een optimale aansluiting op de mondiale dansontwikkelingen vertegenwoordigen. Gedragen en gesteund door een artistiek team bestaande uit Irene van Zeeland (inclusie & outreach), Lisa Rozova (internationale netwerken) en Kimberley Harvey (curator inclusiedans). Wekelijks vinden er overleggen plaats om het programma en de artistieke doelstellingen vorm te geven.

Samuel Wuersten (1961), voormalig danser, choreograaf en dansdocent, treedt regelmatig op als jurylid en consultant voor diverse dans- en kunstorganisaties. Onlangs maakte hij nog deel uit van de jury van de prestigieuze Benois de la Danse-prijzen, ook wel 'de Oscars van de dans' genoemd, en de Prix de Lausanne (2019 en 2021). Sinds 1994 is hij artistiek en algemeen directeur van Holland Dance Festival. Daarnaast was hij van 1998 tot 2010 artistiek codirecteur van de Zwitserse internationale dansbiënnale Steps, van 2004 tot 2012 gastprogrammeur dans van het Lucent Danstheater in Den Haag en van 2013 tot 2018 curator van het CONTEXT Festival. Ook wordt hij veelvuldig gevraagd als adviseur en als jurylid van diverse internationale danscompetities.

Vanuit zijn rol bij Holland Dance Festival is hij lid van de adviescommissie van de Fast Forward regeling van het Fonds Podiumkunsten, waarbij Nederlandse mid-career choreografen worden uitgekozen en begeleid in het verder ontwikkelen van hun (inter)nationale carrières. Naast zijn werk voor het Holland Dance Festival bekleedt Wuersten ook leidinggevende functies in het hoger kunstonderwijs, in het verleden bij Codarts Rotterdam, de Weense Staatsoper en tegenwoordig aan de Arts University in Zürich, Zwitserland. In mei 2023 is hij tevens toegetreden tot de Raad van Toezicht van de Hogeschool der Kunsten in Den Haag.

Irene van Zeeland (1986) begon met dansen toen ze acht jaar oud was. Na de vooropleiding aan Codarts (Rotterdam) en de hbo-opleiding Docent Theater Dans (Amsterdam) genoot ze een vervolgopleiding bij de Merce Cunningham Dance Company in New York City die zij met behulp van een Foreign Fulbright Scholarship kon volgen. Daarnaast heeft zij een MSc in Bestuurskunde van de Erasmus Universiteit. Sinds 2008 is Van Zeeland werkzaam als dansdocent en maker in binnen- en buitenland, o.a. bij het Centre de Danse du Marais (Parijs, Frankrijk), Paris Marais Dance School en Attakalari Center for Movement Arts (Bangalore, India). Bij Holland Dance Festival brengt zij haar expertisegebieden bij elkaar en heeft zij de artistieke verantwoordelijkheid voor inclusiedansactiviteiten.

Lisa Rozova (1985) is een kunstproducent en programmamanager met meer dan 15 jaar ervaring in de ontwikkeling en uitvoering van internationale projecten in educatie, kunst en creatieve industrieën. Tijdens haar hele carrière heeft Lisa samengewerkt met vooraanstaande internationale kunstinstituten en merken, zoals National Ballet of Canada, Suzanne Dellal Centre, Batsheva Dance Company, Studio Wayne McGregor, Sadler's Wells, National Portrait Gallery, Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris, Carnegie Hall, NYU, Goldsmiths University London, Festival d'Avignon, British Council, Goethe Institute, Nike, en Edinburgh International Festival. Haar productie- en programmeerportfolio omvat onder andere Benjamin Britten's *Seasons in Russia*, de lancering van de Shakespeare-trein in de metro van Moskou, UK-Russia Year of Music en UK-Russia Year of Culture, Selector PRO Conferentie voor muziekprofessionals, hoofd productie bij Context. Diana Vishneva; het presenteren van werken van Crystal Pite, Wayne McGregor, Azure Barton, Ohad Naharin, Justin Peck, Martha Graham, Mats Ek, Sharon Eyal coproducties, The Hitchcock 9 festival met het British Film Institute, concerten van Morrissey, Massive Attack, Koreless, Dean Blunt, London contemporary orchestra, en vele anderen. Daarnaast was ze curator van het Creative Bridge Forum voor de Britse Ambassade waarbij educatiekansen voor diverse gemeenschappen van creatieve professionals werden belicht.

Kimberley Harvey (1986) is een non-binaire inclusiedanseres en choreograaf uit het Verenigd Koninkrijk wiens werk perspectieven van aanraking, vastgehouden worden, intimiteit en communicatie verkent. Sinds 2010 is ze Candoco Artist bij Candoco Dance Company, waar ze danslessen verzorgt en optreedt, zoals tijdens de London 2012 Paralympic Closing Ceremony. In 2011 was Harvey medeoprichtster van het dansgezelschap Subtle Kraft Co. dat zich beweegt tussen het creëren van live performances en dans voor film. Ze is naast curator bij het Holland Dance Festival ook werkzaam bij Candoco als manager artistieke ontwikkeling en jeugdprogrammering.

Meer dan een festival

In de periode 2025-2028 zal HDF niet alleen volop zichtbaar zijn in vestigingsstad Den Haag, maar in toenemende mate vanuit de Stad van Vrede, Recht en Dans door heel Nederland zichtbaar zijn. Vanuit onze missie om dans voor iedereen toegankelijk te maken zoeken wij de verbinding met theaters en andere partners verspreid door het land. Om de tweejaarlijkse output te vergroten hebben wij ambities om het hele jaar door te programmeren. We maken optimaal gebruik van onze budgetten en talenten door de samenwerking met Amare en NDT voort te zetten. Verder organiseren we al 15 jaar de *Talent On The Move*-tournee. We blijven constant werken aan het profileren van Den Haag als dansstad. Om deze magneetfunctie te vergroten presenteren we ook tournees met internationale gezelschappen en werken we samen met Stichting Droom en Daad. Deze tournees dragen ook bij aan een duurzame vorm van internationale programmering.

Samenwerking HDF, Amare & NDT

Voor de kunstenplanperiode 2025-2028 wil HDF de samenwerking met Amare op het gebied van (inter)nationale dansprogrammering, publieksonwikkeling en outreach intensiveren en verder ontwikkelen. Met de opening van Amare is in het lopende kunstenplan FIND: International Dance Productions opgericht – een initiatief van Amare en HDF in samenwerking met NDT. FIND heeft als doel spraakmakende internationale dansproducties in Amare mogelijk te maken en Den Haag verder te profileren als de dansstad van Nederland. In dit initiatief, gevoed uit bestaande gelden van HDF en Amare, worden krachten gebundeld om gezamenlijk de presentatie van vaak kostbare internationale dansvoorstellingen mogelijk te maken. Naast de financiële risicospreiding ligt een grote nadruk op marketing, communicatie en outreach rond deze speciale producties. Het NDT heeft zitting in de gezamenlijke programmaraad en draagt bij aan de communicatie en facilitaire ondersteuning (bijvoorbeeld door gebruik van studio's voor de gastgezelschappen) rond de FIND-projecten. Met de afronding van het lopende Kunstenplan is ook de proefperiode van het opstarten, uitproberen en ontwikkelen van FIND afgesloten. De conclusie van Amare en HDF: dit smaakt naar meer. Samen met NDT willen deze culturele organisaties ook de komende Kunstenplanperiode de krachten bundelen om de dans in Amare en Den Haag te versterken en Amare als *place to be* voor (inter)nationale dans krachtig te profileren. De missie die wij vervullen past ook in de visie van Amare. Per seizoen hopen wij 2-4 internationale producties te programmeren die de producties van *Rite of Spring*, Sydney Dance Company en Gotenburg OperaBallet kunnen evenaren. Momenteel worden er gesprekken gevoerd met Norwegian National Ballet, Acosta Danza en Gregory Maqoma en Goyo Montero.

The Rite of Spring | common ground[s] - Pina Baush

Whenua - New Zealand Dance Company

Voortzetting samenwerking Luxor Theater Rotterdam en Stichting Droom en Daad

Ter verhoging van onze zichtbaarheid buiten onze vestigingsstad Den Haag hebben wij onze samenwerking met Luxor Theater Rotterdam verder geïntensiveerd. Samen zijn wij, met steun van Stichting Droom en Daad, een nieuwe, exclusieve dansserie begonnen, waarbij het doel is om grootschalige internationale topproducties naar Nederland te halen, *must-see's* voor elke dansliefhebber in ons land. Na de zeer succesvolle aftrap door Alvin Ailey American Dance Theater, Acosta Danza en Birmingham Royal Ballet zullen wij de komende periode jaarlijks een buitenlands(e) topgezelschap en/of -productie presenteren. Daarbij wordt in het kader van deze samenwerking ook getracht de verbinding met Amare verder te ontwikkelen en presentaties in combinatie met Luxor Theater Rotterdam te realiseren.

Talent On The Move tournee

Bovendien organiseren wij al meer dan tien jaar een landelijke tournee van het *Talent On The Move* talentontwikkelingsprogramma, waarmee wij een belangrijke brug slaan tussen kunstonderwijs en beroepspraktijk: derdejaars dansstudenten van Codarts Rotterdam krijgen tijdens een tournee (jaarlijks circa 30 steden) de kans podiumervaring op te doen in werken van zowel gerenommeerde makers als aanstormende choreografietalenten. Bijkomend effect is dat dit programma nieuw, vaak jong danspubliek genereert, dat kennismaakt met de dansers van de toekomst én met HDF. Met *Talent On The Move* brengen wij dans waar normaal geen dans komt. Wat het programma zo bijzonder maakt, is de combinatie van de jonge danstalenten met de bekende choreografen. De choreografen begeleiden de dansers om hun talent te ontwikkelen en hun techniek te verfijnen, terwijl de dansers op hun beurt de choreografen inspireren met hun frisse en onbevangen benadering van dans. Deze unieke symbiose van ervaring en jeugdigheid geeft de voorstelling een extra dimensie.

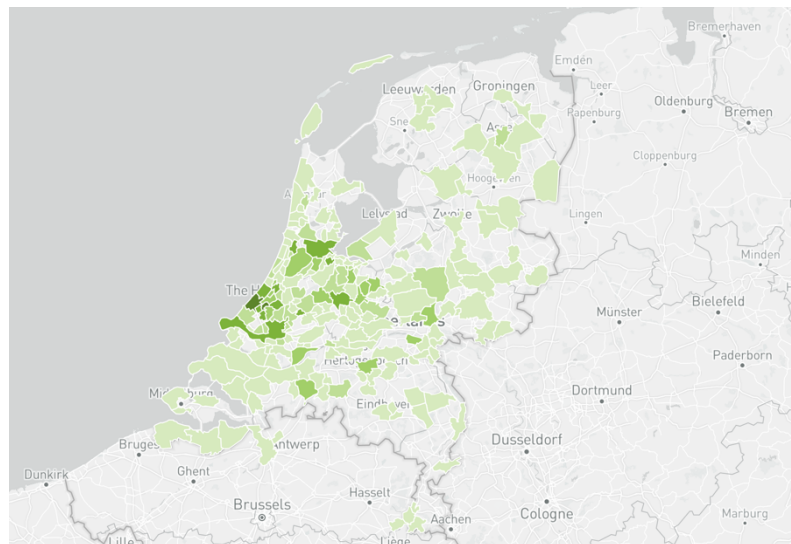
De voorstelling is niet alleen gevuld met indrukwekkende dans, maar ook met emotie en expressie. Het is fascinerend om te zien hoe de dansers hun lichaam gebruiken om emoties uit te drukken en verhalen te vertellen. Het publiek wordt meegenomen op een emotionele reis door verschillende stijlen en genres, van eigentijdse en academische dans tot street dance. *Talent On The Move* doet theaters aan in o.a. Woerden, Hoofddorp, Baarn, Tiel, Kampen, Etten-Leur, Ede, Enschede, Papendrecht, Vlaardingen, Nijverdal, Hardenberg, Weert, Brielle, Houten, Veendam, Hoogezand, Roermond, Helmond, Almere, Barendrecht en Sittard. De tournee van *Talent On The Move* met HDF als afzender benadrukt het profiel en de magneetfunctie van Den Haag als dansstad.

Haags met een groot landelijk en internationaal bereik

Holland Dance Festival is een internationaal gerespecteerd instituut, stevig ingebed in een wereldwijd netwerk. Als initiator, presentator en internationale coproducent halen wij artiesten en gezelschappen – vaak voor het eerst – naar Nederland en introduceren wij andersom regelmatig Nederlandse choreografen en gezelschappen bij buitenlandse programmeurs, festivals en gezelschappen. Hoewel we een kleine organisatie zijn hebben we een grote stem binnen het culturele veld – en dans in het bijzonder. Er wordt vaak een beroep op onze kennis en expertise gedaan en we worden veel gevraagd om aan te sluiten en mee te denken bij andere organisaties en projecten. Onze bedrijfsvoering en activiteiten zijn hierop ingericht. Zo brengen wij een uitwisseling tot stand van het beste wat de internationale dans te bieden heeft.

Binnen Nederland hebben wij een unieke positie als enige culturele instelling die naast het presenteren van een internationale dansbiënnale en een voorstellingsaanbod door het jaar heen ook een uitgebreid participatie- en educatieprogramma realiseert. Onze activiteiten hebben een landelijk(e) uitstraling en bereik, zoals deze kaart uit ons kaartverkoopstelsel laat zien.

Door alles wat we doen zien we ons festival als belangrijke factor in de stijgende ontwikkeling en magneetfunctie van Den Haag. Wat we doen profileert Den Haag als Dansstad.

Figuur 3: Bereik van de activiteiten van Holland Dance Festival in jaar 2023

Lokaal & regionaal

We timmeren voortdurend aan de weg om onze lokale en regionale positie te versterken. Dit doen wij mede door bestaande en nieuwe samenwerkingen (aan te gaan) met theaters, dansgezelschappen, maatschappelijke organisaties en bedrijven in Den Haag en in de regio.

In Den Haag en omstreken hebben we een unieke positie als enige aanbieder van zowel een internationaal hoogwaardig dansfestival als een uitgebreid programma aan participatie- en educatieactiviteiten. Die positie willen we behouden. Daarbij is het onze ambitie om – gezien onze grote dansexpertise en ons wereldwijde dansnetwerk – een belangrijke rol te spelen als dansprogrammeur, -presentator en -adviseur in het nieuwe onderwijs- en cultuurcomplex Amare in Den Haag.

We willen met onze maatschappelijke activiteiten in en rond Den Haag nog zichtbaarder worden door uit te dragen dat wij er voor iedereen zijn. Dit doen wij onder meer door onze samenwerking met scholen en cultuurankers in de stad verder uit te breiden en door scholen in de regio kennis te laten maken met onze activiteiten.

Belang van Holland Dance Festival

Het belang van Holland Dance Festival vertaalt zich naar veel verschillende terreinen, waaronder:

- *Welzijn* – met onze activiteiten, vooral op het gebied van participatie en educatie, spelen wij in op diverse actuele maatschappelijke problemen, zoals de groeiende eenzaamheid onder ouderen en de toenemende 'bewegingsarmoede' onder de jeugd. Kunst raakt aan het wezen van ons bestaan en is van essentiële waarde voor de veerkracht van onze, steeds meer geschakeerde, samenleving.
- *Zorg* – Wij zijn al jaren zeer actief in het verbinden van kunst en dans in het bijzonder met de zorgsector. Zo werken wij onder meer samen met zorggroep Florence in Den Haag en het Prinses Beatrix Spierfonds.
- *Onderwijs* – Met ons educatieprogramma brengen wij al twintig jaar een verbinding met het onderwijs in en rond Den Haag tot stand, waarbij wij ons specifiek ook op het speciaal onderwijs richten.
- *Toerisme* – Wij werken nauw samen met hotels, horecagelegenheden en winkels in Den Haag en leveren behalve door ons omvangrijke en veelzijdige programma- en activiteiten aanbod ook met deze samenwerkingen een belangrijke bijdrage aan de economische positie van de stad Den Haag.

One of a Kind | Das Stuttgarter Ballet - Jiří Kylián

Inclusiedansproject

Codes

Governance Code Cultuur

Holland Dance Festival volgt de principes van de Governance Code Cultuur en werkt met het Raad van Toezicht-model. Plannen (missie, strategie, beleidsplan en begroting) worden voorafgaand aan een kalenderjaar ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voorgelegd. Na afloop van een kalenderjaar beoordeelt de Raad beleid en organisatie en keurt het jaarverslag goed. Daarnaast heeft de Raad een stimulerende en adviserende functie en fungeert tevens als klankbord. De Raad benoemt en ontslaat de directie en de externe accountant. De leden van de Raad kunnen maximaal twee termijnen van vier jaar aanblijven. Elk kalenderjaar wordt er 4-5 keer vergaderd.

In de statuten van onze organisatie staat beschreven hoe de taakverdeling is tussen onze Raad van Toezicht en de directie. De Raad van Toezicht evalueert jaarlijks zijn taken en de uitvoering hiervan en bespreekt dit in een vergadering met de bestuurders. Het managementteam zorgt ervoor dat in de

informatieverstrekking de begroting (inclusief jaarrekeningen) altijd tot vier jaar teruggaat. Op deze manier kan de Raad van Toezicht het verloop van de bedrijfsvoering zien, hetgeen bijdraagt aan goede besluitvorming. De Raad kijkt naar zowel de financiële als de artistieke continuïteit.

Wij baseren ons salarishuis op de CAO Toneel en Dans. Het Holland Dance Festival heeft in samenspraak met de Raad van Toezicht een reglement Vertegenwoordigingen, nevenfuncties en tegenstrijdige belangen opgezet. Een lid van de directie en/ of het managementteam meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang meteen aan de voorzitter van de Raad van Toezicht en verschaft deze alle relevante informatie. De Raad van Toezicht besluit, buiten aanwezigheid van de directie en het MT, of er sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee om te gaan. In de afgelopen beleidsperiode heeft zich dit overigens niet voorgedaan.

Wij hebben onze maatschappelijke doelstelling geformuleerd in onze missie: al onze activiteiten moeten gelijkwaardig toegankelijk zijn voor iedereen – voor jong en oud, voor mensen van alle culturele, etnische en sociale achtergronden en voor mensen met en zonder beperking. Hierboven hebben wij verschillende acties beschreven die we hebben ondernomen om deze missie te verwezenlijken, waarbij principes uit de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie leidend zijn.

Het Holland Dance Festival heeft goed werkgeverschap hoog in het vaandel staan. De directie en het managementteam zijn constant op zoek naar manieren om de werkomgeving van onze medewerkers te verbeteren en veiliger en diverser te maken. Zo hanteren wij de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie. Wij voeren onze activiteiten uit volgens de principes van deze codes, zoals hierboven beschreven. Binnen dit beleid vinden wij het belangrijk uit te dragen dat iedereen bij ons zichzelf kan zijn. We laten dit zien door actief aan onze medewerkers te vragen naar hun visie, belevingswereld en door iedereen eigen verantwoordelijkheid te bieden in hun functie. We zijn dan ook een horizontale organisatie.

Fair Practice Code

Holland Dance Festival voelt de verantwoordelijkheid voor het in stand houden van een gezonde arbeidsmarkt in de sector. Onze organisatie heeft baat bij een sector die weerbaar is en aantrekkelijk wordt gevonden om in te werken, Een sector waarin kunstenaars en mogelijk-makend personeel kunnen rekenen op eerlijke omstandigheden – zowel in betaling als in werkomgeving.

In de efficiëntieslag die we in 2019 hebben ingezet, hebben we reeds een begin gemaakt met het volgen van de Fair Practice Code. Ook in de afgelopen beleidsperiode hebben we de principes van deze Code actief toegepast in onze organisatie. Wij baseren ons salarishuis op de CAO Toneel en Dans, waarbij de salarisschalen van onze medewerkers zijn ingedeeld in salarisstappen. Voor freelancers waarmee we samenwerken hebben we een rekentool ontwikkeld waarmee wij naast het bruto uurloon rekening houden met opslag vakantiegeld, sociale lasten (wg) en pensioenpremie. De honoraria voor (in Nederland woonachtige) kunstenaars en dansers met wie wij samenwerken zijn afgeleid van de CAO Toneel en Dans. Internationale gezelschappen en artiesten hanteren hun eigen, marktconforme tarieven, maar ook in onderhandelingen met deze partijen is *fair practice* altijd ons uitgangspunt. Op deze manier waarborgen wij een eerlijke en redelijke vergoeding voor iedereen die bij of met ons werkt.

Vanuit dit oogpunt hebben wij ook tijdens de jaarlijkse personeelsgesprekken al onze medewerkers. Naast een eerlijke uitbetaling van al ons personeel en onze samenwerkingspartners, werken we ook aan de andere waarden zoals genoemd in de Fair Practice Code: solidariteit, diversiteit, duurzaamheid, vertrouwen en transparantie.

Holland Dance Festival heeft vanuit zijn oorsprong een positie in het veld waarbij solidariteit van groot belang is. Wij werken samen met partners uit alle schakels van de keten, van academies, maatschappelijke organisaties, (inter)nationale dansgezelschappen en diverse theaters, en zien onszelf daarom als belangrijke schakel in de keten. Al deze schakels maken Holland Dance Festival tot wat het is. Wij willen hierom uiteraard blijven bijdragen aan de solidariteit die in de sector heerst en deze waar nodig verbeteren. Dit doen we onder andere door altijd bewust om te gaan met intellectueel eigendomsrecht. Holland Dance Festival hecht belang aan een correcte en transparante vermelding van bronnen en kijkt daarbij altijd naar eigendomsrecht en rechtenafdracht.

Wij maken in onze bedrijfsvoering plaats voor duurzame ontwikkeling en groei van ons personeel. Dit doen wij door procesoptimalisering, tijd maken voor evaluaties en het doortrekken van hieruit voortgekomen leerpunten in volgende activiteiten. We bieden daarnaast voldoende ruimte aan onze medewerkers wanneer er sprake is van (langdurige) ziekte, om overbelasting te voorkomen of ervan te genezen. Ook zijn er opleidingsbudgetten beschikbaar en bespreken we met onze medewerkers tijdens de jaarlijkse personeelsgesprekken of zij hiervoor in aanmerking (willen) komen.

Voor het slagen van inclusie binnen een organisatie, is het van belang te zorgen voor een veilige werkomgeving. Wanneer medewerkers zich veilig weten, is er meer ruimte om zich open te stellen voor de ander. Dit gevoel van veiligheid wordt psychologische veiligheid genoemd. We hanteren binnen Holland Dance Festival de definitie zoals deze is geïntroduceerd door Amy Edmondson in 'De onbevreesde organisatie: *"Er is sprake van psychologische veiligheid als mensen het gevoel hebben dat hun werkplek een omgeving is waarin ze vrijelijk kunnen spreken, hun ideeën kunnen uiten, en vragen kunnen stellen zonder bang te hoeven zijn dat ze zullen worden bestraft of in verlegenheid gebracht."*

We hebben een rapport laten opstellen waarbij door middel van gesprekken met onze medewerkers werd gemeten hoe de sociale veiligheid binnen de organisatie werd ervaren. Het rapport laat zien dat er bij Holland Dance Festival al veel gewerkt wordt aan inclusie en een veilige werkomgeving. Wat met name terugkomt in de gesprekken, is de hoge mate waarin het teamgevoel wordt ervaren. De respondenten geven aan dat zij zich gesteund voelen door hun collega's en dat er als een team wordt gewerkt voorafgaand aan en tijdens de producties en activiteiten. Daarnaast wordt er ook waardering uitgesproken voor de manier waarop inclusie is ingebed in de werkwijze van de organisatie. Het merendeel van de respondenten heeft zelfs aangegeven Holland Dance Festival een inspiratie te vinden op het gebied van inclusie in de culturele sector.

In het kader van transparantie voeren wij een toegankelijke bedrijfsvoering. Daarnaast hebben wij intern alle gegevens transparant voor alle medewerkers beschikbaar gesteld. Wij dragen uitdrukkelijk de Fair Practice Code uit. In paragraaf 3.5.8 zullen wij verder ingaan op het uitgangspunt 'diversiteit', zoals dit begrip wordt gehanteerd in de Code Diversiteit & Inclusie. Holland Dance Festival heeft de intentie om bovenstaande punten in de komende jaren verder uit te werken.

Beleidsdoelen Diversiteit en Inclusie

Zoals in onze missie is vastgelegd, stelt Holland Dance Festival zich ten doel dat al zijn activiteiten gelijkwaardig toegankelijk voor iedereen zijn: voor jong en oud, voor mensen van alle culturele, etnische en sociale achtergronden en voor mensen met en zonder beperking. We zien er daarbij op toe dat virtuositeit, vernieuwing en verbinding altijd voorop staan bij alles wat we laten zien en maken. Om onze missie te ondersteunen en te waarborgen, hanteren wij de vijf principes die de Code Diversiteit en Inclusie voorschrijft. Hieronder lichten wij graag toe hoe we deze principes zullen toepassen in de komende beleidsperiode.

De vijf principes

Omdat inclusiedans een groot onderdeel is van ons aanbod, hebben we als organisatie op dit vlak al een hoop kunnen leren. We streven ernaar een open omgeving te bieden waar verbeterpunten op een veilige manier ter sprake kunnen komen. Dit is een doorlopend proces. We doen dit door onze visie hierop helder naar onze medewerkers te communiceren en ook onze samenwerkingspartners hierop te wijzen. Ook is het onderwerp diversiteit en inclusie een integraal onderdeel van onze teammeetings, waarbij er ruimte is voor feedback en evaluatie.

Met de inzichten die deze reflectiemomenten opbrengen, hebben we onze missie en visie zoals hierboven beschreven opgesteld. Omdat inclusiedans voor ons dé belangrijke pijler is in al ons aanbod, is de betrokkenheid bij onze medewerkers en samenwerkingspartners groot. We dragen onze visie en missie bewust en actief uit, zowel intern als extern, waardoor al onze medewerkers begaan en betrokken blijven bij het onderwerp. Ieder jaar evalueert de Raad van Toezicht zijn eigen functioneren, geheel conform de Cultuur Code.

De vier P's

Voor de komende beleidsperiode hebben we de volgende doelen, ingedeeld volgens de vier P's:

P van Programma – De diversiteit van de samenleving moet op het toneel te zien zijn en iedereen die dat wil moet de kans krijgen om zich te ontwikkelen tot kunstenaar. Inclusiedans is een brede term

waarmee we dans bedoelen waarin mensen mét en zónder beperking bij elkaar komen. Wij bieden voor de komende twee festivals een podium aan voor inclusief werk, onder andere bestaand werk van Compagnie Tiuri, de HubClub, een coproductie met Skånes Dansteater en het DanceAble symposium.

Irene van Zeeland en Kimberley Harvey geven vorm aan twee nieuwe edities van het DanceAble Symposium. Met sprekers vanuit heel Europa geven wij opnieuw invulling aan professionele talentontwikkeling en zichtbaarheid van dansers en makers met een (fysieke of mentale) beperking. Tijdens het DanceAble Symposium in 2026 en 2028 zal ook het resultaat te zien zijn van een bijzondere Artist in Residence periode.

P van Publiek – Om onze missie te kunnen uitdragen, zijn wij altijd op zoek naar manieren om naast ons bestaande publiek ook nieuw publiek naar onze programma's te trekken. Daarnaast luisteren wij naar wat ons huidige publiek opmerkt en gaan we hier actief mee aan de slag. Onze visie op inclusie gaat verder dan het eenvoudigweg bijeenbrengen van mensen met en zonder beperkingen. We streven ernaar om alle mensen, ongeacht hun achtergrond of capaciteiten, daadwerkelijk samen te brengen door middel van dans. In lijn met deze overtuiging zullen we doorgaan met onze inspanningen en projecten.

We beschouwen dans niet langer als een middel om alleen groepen bij elkaar te brengen, maar als een krachtige taal die grenzen kan doorbreken en de diversiteit van mensen kan vieren. We willen alle generaties en gemeenschappen betrekken bij onze inclusieve dansinitiatieven, en samen een inspirerende en inclusieve dansgemeenschap creëren die de rijke verscheidenheid aan menselijke ervaringen omarmt. Deze verschuiving naar een breder inclusief perspectief zal ons in staat stellen om nog meer mensen te bereiken en te betrekken bij de magie van dans. Dat doen we door gebruik te maken van onze HDF-methode: het constant zichtbaar maken van alle doelgroepen zonder hier specifiek de nadruk op te leggen. Bovendien organiseren we netwerkbijeenkomsten om de dialoog en samenwerking te bevorderen, met als doel dansgemeenschappen en organisaties te verenigen in onze gezamenlijke missie om dans toegankelijk te maken voor iedereen. Samen streven we ernaar om inclusiedans te versterken en te verspreiden, waardoor een inclusievere en rijkere danscultuur ontstaat in Den Haag en daarbuiten.

Ook in de komende beleidsperiode laten wij onderzoek doen naar onze doelgroepen door The Hague & Partners. De resultaten verwerken wij in onze marketinguitingen voorafgaand en tijdens het festival.

P van Personeel – In de komende beleidsperiode, van 2025 tot 2028, bekrachtigt het Holland Dance Festival zijn toewijding aan inclusie als een integraal onderdeel van onze organisatiecultuur. Deze visie wordt versterkt door onze recente verhuizing naar Amare in 2023, waar we een kantoor hebben gecreëerd dat volledig toegankelijk is voor al onze collega's, ongeacht hun mobiliteitsniveau. We zijn vastbesloten om inclusie niet langer te beschouwen als een afzonderlijk project, maar als het kloppende hart van onze organisatie. We laten ons team diversifiëren, inclusief leden van de LHBTI+ gemeenschap en mensen met verschillende fysieke capaciteiten, leeftijden en culturele achtergronden. We zullen de focus leggen op het wegnemen van barrières, zoals op het gebied van taal en communicatie. Dit zien wij als een doorlopend proces waarbij we blijven luisteren naar wat er nodig is.

P van Partners – Binnen de Nederlandse dans neemt Holland Dance Festival de rol in van bruggenbouwer en verbinder. We streven ernaar om alle mensen, ongeacht hun achtergrond of capaciteiten, daadwerkelijk samen te brengen door middel van dans. We doen dit door onze inspanningen om kunst en inclusie te verenigen en te versterken door een strategische samenwerking aan te gaan met Compagnie Tiuri, geleid door Jordy Dik. We werken met hen samen op het gebied van zichtbaarheid, marketing, educatie en outreach. Wij stellen onszelf ten doel om met partners samen te werken die onze missie kunnen ondersteunen en die samen met ons willen bouwen aan een inclusievere danssector.

Ook voor beleidsperiode 2025-2028 hebben wij een langdurig samenwerkingsverband met Europe Beyond Access (EBA), gericht op het inclusiever maken van de podiumkunstensector. EBA richt zich daarbij voornamelijk op mensen met een beperking. Dit wordt voor vier jaar ondersteund door Creative Europe.

The Rite of Spring | common ground[s] - Pina Baush

Whenua - New Zealand Dance Company

One of a Kind | Das Stuttgarter Ballet - Jiří Kylián

Inclusiedansproject

Talent on the Move

Acosta Danza